

POLITIET

Politidirektoratet

Postboks 2090 Vika
0125 OSLO

VEST POLITIDISTRIKT

Deres referanse:
201801305

Vår referanse:

Sted, Dato
Bergen, 2.9.2018

HØRINGSSVAR FRA VEST POLITIDISTRIKT - FORSLAG TIL ENDRINGER I PASSLOVEN MV. – PASS TIL BARN OG PRØVELØSLATTE

Det vises til høringsbrev fra Justis- og Beredskapsdepartementet datert 28. juni 2018, samt oversendelse fra Politidirektoratet den 10. juli 2018. Distriktene ble bedt om å inngi sine merknader innen 19. september 2018. Ved en inkurie oversendes våre merknader noen dager over frist.

Innledningsvis vil vi bemerke det positive ved at pass- og ID myndighetene gis en videre tilgang til å forbygge og forhindre alvorlig kriminalitet gjennom forvaltningshjemplene. I Vest politidistrikt har vi god erfaring hva gjelder å benytte tilbakekall av pass som ledd i det kriminalitetsforebyggende arbeidet, og vi er av den oppfatning at det ligger betydelige samfunnsmessige gevinster i en utvidet bruk av forvaltningshjemplene.

Til pkt. 3.3.2. "Nærmere om forslaget"

Slik vi ser det, er ordlyden i passloven § 4 tredje ledd å anse som dekkende for å favne om de situasjoner hvor det er et behov for å kunne utstede pass til mindreårige i strid med foreldrenes ønsker. Vi er av den oppfatning at bestemmelsens ordlyd "åpenbart ubetenkelig" bør beholdes grunnet ordlydens fleksibilitet, og at bestemmelsen er innarbeidet og er en kjent "terskel" for passmyndighetene.

Til pkt. 3.2.2 "Nektelse og tilbakekall av pass"

Vi er svært positive til at passmyndigheten vil få en utvidet adgang til å nekte pass i de tilfeller der barnevernet ikke har truffet vedtak etter barneloven § 4-31. Vi ser at et vedtak om passhindring vil kunne ha enkelte negative konsekvenser for den mindreårige selv, men er av den oppfatning at konsekvensene i tilfredsstillende grad allerede kan avhjelpes gjennom utstedelse av tidsbegrenset pass. Slik vi oppfatter det, kan utstedelse av et pass med gyldighetstid satt til dager, eller noen uker, tilfredsstillende behovet for legitimasjon og kortere reiser internt i Schengen-området. Etter vår oppfatning vil ivaretagelsen av barnets rett til beskyttelse måtte tildeles avgjørende vekt i slike saker.

Til pkt. 3.2.2 "Vilkår for passnektelse"

VEST POLITIDISTRIKT

Etter vår vurdering er mulighet for å benytte bestemmelsen til å forebygge mot at mindreårige vil bli utsatt for straffbare forhold eller forhold som medfører fare for liv eller helse, avhengig av et senket beviskrav i forhold til § 5 tredje ledd bokstav b. I Vest politidistrikt har vi betydelig erfaring med benyttelsen av bestemmelsen i bokstav b, men er av den oppfatning at beviskravet "skjellig grunn til å tro" vanskelig kan oppnås i saker hvor det er spørsmål om antakelser rundt hva vedkommende har tenkt gjøre i utlandet, samt hvor tid er en avgjørende faktor. Vi ser meget positivt på at departementet mener at terskelen bør settes til "grunn til å tro". Slik vi ser det bør tilsvarende beviskrav vurderes for bestemmelsens bokstav b, da bestemmelsen har stort forebyggingspotensiale – særlig i forhold til å forbygge mot overgrep mot barn i utlandet.

Til pkt. 3.2.2 "Eventuelle avgrensinger til nærmere angitte straffbare forhold"

Vi mener bestemmelsen ikke bør avgrenses til nærmere angitte straffbare forhold. Bestemmelsens fjerde ledd innebærer et krav om at det er et kvalifisert straffbart forhold, og en nærmere avgrensing kan medføre at bestemmelsen mister nødvendig fleksibilitet og at alvorlige forhold kan alle utenfor.

Til pkt. 3.2.2 "Plikt til å underrette barnevernet"

Etter vår erfaring er det svært begrenset samhandling mellom passmyndigheten og barnevernet. Distriktet er ikke av den oppfatning at det foreligger manglende vilje fra barnevernet, men at det hersker usikkerhet hva gjelder taushetspliktens grenser. Etter Vest politidistrikts vurdering vil en lovfestet informasjonsplikt fra passmyndighetene til barnevernet legge til rette for nødvendig informasjonsutveksling mellom passmyndighet og barnevern, samt sikre at den mindreårige og familien får den nødvendige oppfølgingen.

Til pkt. 4.3 "Departementets forslag"

Det fremgår at forslaget er begrenset til å gjelde personer som prøveløslates fra forvaring og fra fengsel med vilkår, men det bes om høringsinstansenes syn på om innskrenkinger pålagt i forbindelse med betinget dom, samfunnsstraff, dom på tvungent psykisk helsevern og betinget påtaleunndlatelse bør medføre at pass og nasjonalt ID-kort med reiserett skal nektes. Etter vår oppfatning bør nevnte tilfeller behandles tilsvarende og omfattes av "skal" nektes. Vi mener at utstedelse av pass eller ID-kort med reiserett kunne undergrave innskrenkningene gitt i betinget dom, samfunnsstraff med videre, og passmyndighetenes skjønnsutøvelse bør ikke være avgjørende i slike saker.

Vest politidistrikt

Ane Kvaal

Kristi Fürstenberg

Driftsenhetsleder

Seksjonsleder

Saksbehandler:
Kristi Fürstenberg

Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur